

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brz pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Slovensko društvo“ v Ljubljani
priredi svoj

I. JAVNI SHOD

v nedeljo dne 15. februvarja 1891 ob
3. uri popoludne
v čitalnišni dvorani
s sledenim dnevnim redom:

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Predavanje odbornika dra. I. Tavčarja o državnozborskih volitvah in razgovor.
- 3.) Razni nasveti.

Gledé na važnost glavne točke dnevnega reda usoja si prositi obile udeležbe

odbor „Slovenskega društva“.

▼ Ljubljani, 13. februvarja.

Državnozborske volitve so pred durmi in kakor galé bili bližajoči se nevihto, tako naznajajo članki in notice v tem ali onem listu, da se že vrše priprave za bodoči volilni boj, da je agitacija v polnem tiru in da se politični strasti že odpirajo zavrnice. Iz razmerno kratkih notic posnemamno in čitamo v vrstah in mej vrstami, koliko zlobnosti in zvijače ima na razpolaganje baš brumna, pobožna in bogaboječa stranka. Ne da bi vedeli kaj gotovega, ne da bi bili zajemali iz pristnih virov, začeno kar slepo trditi to in ono, sumničiti, obrekovati in izvajati posledice, katere logično niso prav nič osnovane, a prijajo bogaboječi stranki.

Tako na primer začeli so pripovedovati groznosti, s katerimi se baje ruje in agituje proti njihovemu političkemu društvu, uprav cinično pačili resnico, sedaj si pa za povoljno sredstvo izbrali doslej še mitično kandidaturo grofa Hohenwarta, ki je blagovolil ponižati se tako daleč, da „ni imenoval nobenega volilnega okraja, kjer bi na vsak način hotel biti izvoljen, temveč le izrazil željo, da se mu kjer koli zagotovi izvolitev.“ Ker je gospod grof tako skromen, da ne zahteva, da bi na vsak način bil izvoljen v gotovem okraju, marveč le želi, da se mu kjer koli zagotovi izvolitev, se nam „jako

čudno zdi“, čemu razlivati toliko žolca, čemu na podstavi samih „morda“ delati pustolovne naskoke, ko vendar še ni nič dognanega in se še vedno vrše pogajanja in dogovori.

Temeljnih dogovorov je pa tudi treba, ako hočemo v državnem zboru biti dobro zastopani, ako hočemo državnozborske mandate izročiti v roke pravim možem, ki bodo varovali in zagovarjali naše koristi. Kdo in kje bude kandidoval, še ni povsem določeno, prihoduji dnevi prineso nam v tem oziru gotovost, ko se s te in one strani proglaše kandidatje, katerih je po nekod premalo, po drugih krajih pa baje celo preveč.

Za Ljubljano kandidat še ni proglašen, zgodilo se pa bode v par dneh. Na nedeljo popoludne sklicalo je novo „Slovensko društvo v Ljubljani“ javni shod, na katerem bode gosp. doktor Tavčar govoril o državnozborskih volitvah, na kar se prične debata o volitvah v obči, o Ljubljanski volitvi posebej. Ta shod bude torej zanimiv in jako važen, zato pozivljemo rodoljube, da se ga v obilnem številu udeleže. Razgovor o državnih volitvah je vsekdar znamenit, posebno pa v sedanjem času, ko se vrši preobrat v naši notranji politiki in ko utegnemo v kratkem zopet pokušati, kakšen je položaj v opoziciji.

Za glavno naše mesto, je osobitega pomena, kdo je zastopa v državnem zboru. Ni dovolj, da kdo milostno v sprejme mandat, a se potem za svojih volilcev koristi več ne briga, treba je, da volilci s svojim zaupanjem počaste moža, česar preteklost in delavnost sta jim jamstvo, da so mu mestni interesi pri srci, in da nas bode vestno in po svojih najboljših močeh zastopal v vseh zadevah in prilikah. Volilcev Ljubljanskih zavednost in probujenost nam je porok, da si bodo tacega moža tudi izbrali.

Novo italijansko ministerstvo.

Hitreje, nego se je mislilo, razrešila se je italijanska ministerska kriza in sestavilo novo ministerstvo, kar nam potrjuje, da smo prav imeli, ko smo trdili, da se Crispi ne bode mogel več obdržati. Razdor postal je preglobok in pri znani južni strasti bivšega ministerskega predsednika, katera je pospešila njegov padec, ki je bil postal samo uprašanje časa, ni bilo pričakovati, da se stvar reši ugodno.

borigi s pristaši stare šole. Tako so tudi novi dramatski pesniki krenili na nova poto, kar se tvarine in tehnike tiče, ustvarili so nam moderno dramo, in so to moderno dramo osnovali na širokem polju današnjega društva. To načelo pa je ravno tako upravičeno, kakor so upravičene klasične drame.

Naš prijatelj Njeklužev je drama novega kroja. Vsak, ki vidi tako dramo, zapazi koj, da je nekaj posebnega. To je res. Dejalo se je koj, da ima drama realističen značaj, da je nadahnena z realističnim duhom, da je torej realistična, kakor je realističen današnji svet. Z drugimi besedami da se to izraziti tako. Snov drame je vzeta iz današnjega društva.

Tako smo dospeli do tja, kamor smo se namenili že s početka. Došli smo v današnje društvo, v vse kroge, v katerih živi človek. Današnje društvo pa je zelo obširno in življenje tako različno in bujno, in kamor koli posežeš, povsod najdeš dovolj snovi. Moderni svet in moderno življenje napotilo je dramatskega pisatelja, da je polje svojim dramatskim proizvodom razširil do tja, do koder sega društvo. Z obširno snovjo preobrazili so pesniki

Če je morda Crispi si laskal, da bode smeli posneti svojega prednika Depretisa, ali da bode z novo zbornico mogel postopati, kakor je bil navajen s poprejšnjo, preveril se je, kako se se je zmotil.

Stara zbornica bila je navajena marsičesar, uklanjala se je diktaturi Crispievemu in niti historični njegovi udarci ob mizo, s katerimi se je jako rad postavljal po robu, kadar mu ni šlo vse po volji, nesko je pripravili iz ravnotežja. A v novo zbornico, ki je bila vojena lausko leto prišlo je mnogo novih elementov, katerih večina je bila navidezno pač skozi in skozi za Crispija. Da je pa to bilo le navidezno pokazali so dogodki zadnjega časa. Kralj vsprejel je ostavko Crispievo ter poveril Rudini, da sestavi novi kabinet.

Novi ministerski predsednik in ob jednem ministru vrnjenih zadov marchese di Rudini Antonio je star 52 let, in je napravil hitro in sijajno karijer. Z 27 leti je bil že župan v Palermi, dve leti pozneje bil je imenovan prefektom za Neapolj. V oktobru 1869 bil je član ministerstva Menabrea kot minister notranjih zadov, pa ministerstvo palo je že meseca decembra, in že njim tudi Rudini. L. 1887 kazalo je nekaj časa, da bode prišel zopet na površje, a zvezza Crispieva s starim Depretisom preprečila je to. Še pri zadnjih volitvah podpiral je vlado Crispievo, katerega naslednik je zdaj postal. Svoj program je razvил v okrožnici, katero je poslal vsem zastopnikom Italije v inozemstvu. Novega ne pove ničesar, držati se hoče tudi on politike miru in obstoječih odnosov. Vendar pa se ne bode vlada njegova držala robski trojne zveze, ter Rudini tudi nema one ambicije in prevzetnosti, katera je pri pomogla njegovemu predniku do padca. Nova vlada bude stopila v bolje odnosaje proti Franciji, in to bude ona karakteristična točka v kateri se bude razlikovala od Crispieve politike.

Le v prijateljstvu s sosedno republiko francosko more Italija upati, da zboljša svoje finance, da zopet uredi narodnogospodarske svoje razmere. Ta važna in teška naloga pripada novemu finančnemu ministru Luigiju Luzzatti, ki je na glasu, da je izborni učitelj državnega prava in spreten v narodnem gospodarstvu. Njegov namen je spraviti zopet v ravnotežje italijanske finance in to doseči hoče s hranjevanjem in pametno narodnogospodarsko politiko. Na njega, ki je avtoriteta na financijal-

LISTEK.

O moderni drami.

(Dalje.)

Opozorilo se je na to, da vlada v rečeni drami „realističen duh“ in da ta duh marsikomu ni ugajal. Kritik se torej postavlja na stran občinstva; katerega občinstva, ni povedal. Nič ni tako nevarnega za kritika drame, nego to, ako sluša občinstvo. Vox populi je najmanj merodaven v drami. Kritik ne piše v imenu občinstva, nego v imenu umetnosti. Pravični in objektivni sodnik ne stoji na galeriji, niti v parterji, ampak stoluje na uživnem mestu, s katerega motri dramatske proizvode. Široko občinstvo požira Mlinarja in njegovo hčer, Čevljar barona, Slovence in Nemca, ne ogreva pa se za ozbilno dramo. To dobro vedo ravnatelji gledališč, ki morajo često zatisniti jedno oko, kadar se igrajo nezmiselnne burke. Tudi se je naše občinstvo preveč privadiло proizvodom navadne nemške gledališke književnosti, tako da vsak pesnik, ki krene na novo pota, ki je reformator, mora se

dramo. Drama nove dobe vzela je v krog svojih predmetov širno polje, katero je bilo starim narodom tuje, katero je bilo tuje tudi Shakespeare. Današnji dramatski pesniki jemljo svoje predmete iz meščanskega življenja današnjega, obdelujejo konflikte našega društva. Da so upravičeni to storiti, umevno je; še celo trdimo, da so bili dolžni in da so dolžni zajemati iz meščanskega življenja; kajti meščanski svet je danes najvažnejši činitelj društva in države, in pesnik, kateri hoče danes uplivati na društvo in njega zdravi razvoj, mora kot učitelj stopiti v to društvo ter s svojo pesniško silo vzdržavati društvo v pravem smeru. Dramatski pesnik moral se je torej do celota iznenaveriti starim konvencionalnim tradicijam, kajti njemu bodi nalog predstavljati nam naše ljudi, kako tu na zemlji žive in kaj delajo, in ali tako, kakor žive, prav žive, in ali to, kar delajo, prav delajo. Boji, trpljenje, strasti modernih ljudij podali so pesniku prernovrtnega gradiva, ustvarili so moderno dramo, ki ima vsled naših razmer popolno pravico do obstoja in daljnega razvoja.

(Konec prih.)

nem in narodnogospodarskem polji, obračajo se z zaupanjem oči Italije.

Baron Nicotera, novi minister notranjih zadev, je kakor Rudini južni Italijan. Ni nov v ministerstvu, ker je isti portfelj imel že l. 1876. in 1877. pod Depretisom, ter si je pridobil velike zasluge z odločnim svojim postopanjem proti siccijanskemu brigantagiju. V parlamentu zavzemal je vsled svoje zgovornosti že davno poprej odlično mesto. Po svojem izstopu iz ministerstva Depretisovega bil je vedno v opoziciji, početkom skupaj s Crispnjem v zvezi s tako zvanimi pentarji, pozneje pa, ko je Crispnj postal sam minister, pa proti njemu.

Od ostalih ministrov se za zdaj more le malo poročati, bolje znan je jedini Villari, ki uživa kot povestničar evropski glas. V novem ministerstvu zastopani sta historična desnica in historična levica, oni dve skupini, ki sta največ pripomogli k padcu Crispnjevemu. Prve zastopnika sta Rudini in Luzzatti, druge pa Nicotera in Branca. Stara desnica je številno tako slabo zastopana v zbornici, da niti misliti ni na to, da bi prišla že danes do vlade, a navzlic temu je danes desničar na čelu vlade, član one stranke, katere politiko je Crispnj imenoval servilno, kar se je tako nepričakovano maščevalo nad njim. V prihodnji seji zbornice, ki bode pojavljajo razvijajo bode Rudini program novega kabinta, in se bode situacija kmalu razjasnila. Y.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. februarja.

Nove ministerske premembe

se napovedujejo. Novi finančni minister Steinbach dobi v kratkem kak drug portfelj, ki bude primernejši njegovemu strokovnemu znanju. V kratkem se pokliče jeden Poljak v ministerstvo in se mu bodo dal jeden portfelj, ker drugače Poljaki nečejo podpirati vlade. Ko bo morda že par levičarjev imenovanih za ministre, če jih bude grof Taaffe potreboval za večino, bude se ministerstvo polagoma tako prenovilo, da mu bude ostalo jedino še ime, duh in osebe bodo pa skoro vse druge.

Levičarji in vlada.

Volitve se še neso začele, pa se že krha prijateljstvo med levičarji in vlado. Grof Taaffe je menda mislil, pa se bodo levičarji dali tudi voditi, kakor bodo on hotel, sedaj pa že spoznava, da bodo moral plesati, kakor mu bodo levica godila, če se bodo naujo opiral, naposled pa še moral napraviti prostor komu drugemu. Vsi oficijozi listi so bili iz prve z veseljem pozdravljeni levičarski program, sedaj so pa že dobili drugačna navodila in jeli so grajati to in ono na njem. Jeden oficijozen list pravi, da je v tem programu mnogo praznih besed in obljub in očita levičarjem ošabnost. Taaffe bi najbrž se rad odresel levičarjev, ko bi drugje dobil večino, brez Mladočehov in tirolskih Italijanov seveda.

Slovanski dijaški kongres.

Ceški vseučiliščniki v Pragi so bili sklenili povodom letošnje deželne razstave sklicati shod slovanskih vseučiliščnikov v Pragi. Razposlali so že bili vabilo slovenskemu dijaštvu raznih velikih šol. Te dni je po rektoratu Praškega vseučilišča dotični shod prepovedalo in to gotovo na kak migljev od vlade, kateri ne ugajajo taki slovanski pojavi.

Vnanje države.

Srbski škofovi v Makedoniji.

Carigradski patrijarh je obljubil, da bude imenovan dva srbska škofa za Makedonijo. To imenovanje je očvidno naperjeno proti bolgarski cerkvi. Mi, ki stvari ne presojamo s strankarskega stališča, le odobravamo, če se imenujeta zares srbska škofa, to je, če se bode v njenih škofijah opravljala božja služba v slovanščini. Za slovanstvo je tem bolje, čim bolje se razširi slovenska liturgija. Obžalovali bi pa, če bodo le dva Srba imenovana za grška škofa, to je, da bi ostalo grško bogoslužje. S tem bi se le pospeševalo helenstvo v škodo slavanstvo in to pod srbsko firmo.

Nemški cesar

se baje kako zanima za delavsko uprašanje. Pridno proučuje vse, kar se tiče delavskih zadev. Izrekel se je nedavno, da se bode moralno postavodajstvo tako premeniti, da se bode bolj cenilo življenje delavcev. Posebno je naglašal, da bi se ne smelo opraviti vse le z globami, če se pri strojih poškoduje kak delavec, zaradi tega, ker so se opustile potrebne varstvene naprave. V tacih slučajih bi bil umesten zapor, naj se že stvar tiče kogar koli.

Novi šef nemškega generalnega štaba.

O novem načelniku nemškega generalnega štaba, Schlieffenu, se pripoveduje, da je jako delaven, in pozna vse posle generalnega štaba, posebne bistromnosti pa mož nema, ter se nikakor ne more primerjati Moltkeju. Nemška vojska ima več sposobnejših mož za ta posel, ali cesarju je on

najbolj ugajal. Pri tem imenovanju ni Viljem II. uprašal za svet niti Moltkeja niti Walderseeja, pa tudi nobenega druga, temveč je ukrenil prav po svoji volji.

Parnell.

Sprava mej obema strankama na Irskem se je razdrila in Parnell ne izgine še s političnega pozorišča. Angleški liberalci neso hoteli brezpogojno pritrdirti vsemu, kar je zahteval Parnell za Irsko in iz tega on izvaja potrebo, da še ostane vodja. Do bodočih parlamentskih volitev bodo irska stranka razcepljena v dva tabora, tedaj bodo pa narod po vsej Irski imel priliko se izreči za Parnella ali Mac Carthyja. Pa tudi po volitvah bodo teško napraviti spravo, če narod temu ali onemu popolnomu ne odtegne zaupanje in ga pomeže s političnega pozorišča.

Dopisi.

Iz Trsta 11. februar. [Izv. dop.] (Corso, ples društva „Rdeči križ“, knez Črno-gorski, „Sokolova maskarada, veselice v okolici, vreme.) Kakor vsako leto, imeli smo tudi letos tukaj v Trstu obični „corso“. No prvi dan, v nedeljo, ta rahla cvetka kulture italijanske ni mogla uspeti, kaj i britka burja s Krasa iznašala je je pisane konfete v morje; v ponedeljek pa se ni drznila priti niti na ulice — no, včeraj, zadnji dan privilegovane norosti, usmilila se kruta burja brižnih prodajalcev konfeture in cvetlic. Pri mehkem južnem vremenu razvijal se je pisani kaleidoskop korzne vožnje po glavnih mestnih ulicah od tretje ure popoludne v pozni večer. Bila je nepregledna vrsta elegantnih kočij, koleseljev raznih, s skupinami našemljenih mask natovorjenih voz, ljudstva na tisoče in tisoče po dotednih ulicah in trgih, mej njim pa vse polno žarobojnih mask, katere so razgrajale po mestu vso noč. Pri tej vožnji se je razkazoval ves svet Tržaških lepotic, katere so nosile v rokah cele vrtove cvetličja in pisani konfeti so švigli se mertvijo, da ste bili v nevarnosti, da Vam ne izbjigo oči. Ko smo se v noči vračali s plesa, gazzili smo v pravem pomenu besede po samih nasipih raznovrstne konfeture. A ko smo danes zjutraj vstali, usplavili so mestni pometnati ves ta grušč v kanale. — Vi bi uprašali: čemu ta potrata? Jaz pa Vam pravim: prieten Lah odpove se drage volje pičli svoji večerji, samo da zamore kupiti prgiče konfetov, s katerim obsljije predrago svojo „coccole“. „Altri paesi, altri costumi“.

V ponedeljek večer je imelo društvo „Rdečega križa“ v Lloydovi palači sijajen ples, na katerem je Tržaška plutokracija razobesila na ogled vse svoje imetje: pravijo, da se je kar bliskalo dijamantov in briljantov, katerih so posamečne dame imele na sebi za deset, dvajset, petdeset do sto tisočakov. Ustopenje je bilo pet goldnarjev, pa laški listi tožijo, da bi moglo biti — več dohodka.

Predvčeranjim bil je tukaj knez Nikita crnogorski, dospevši semkaj iz Benetek ter se je isti dan vrnil domov na Cetinje.

Sinoč je bila v gorenji dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ Tržaškega „Sokola“ maskarada. Razvajeni po sijajnih maskaradah „Sokola“ Ljubljanskega reči moram, da smo bili uprav presečeni, po toliki množici udeležnikov, še bolj pa po eleganciji vsakovrstnih mask obojega spola. Okoli tri sto ljudij se je zbral v sijajno razsvetljeni dvorani in bil je očarjujoč pogled, ko so se lehkonozni plesalci zavrtli po prožnem parketu! Mej udeleženc smo videli odlične goste iz Sežane, Pazina, Pulja, z otoka Krka in z vseh krajev okoličanskih. Tudi iz meglene Vaše Ljubljane opazili smo trojico dobrodošlih gostov, kateri naj Vam povejo ustno, da smo se res imeli izvrstno. Pa kaj bi tudi ne! Poskočni naši „Sokoli“ imeli so na izberi toliko brdkih dražestno kostumovanih plesalk, da so jedva zmagovali trudopolno delo „za domovino“. Da pa nikakor neso opešali, vedite, da je ples trajal do zlate juterne zore! In o polunoči, mej odmorom, prepevali so vrli „Sokoli“ vesele narodne pesmi... Da se je tu in tam slišala iz zapeljivih ust kake plesalke „la dolce lingua di „si“, — to res ni motalo v občni radosti: pri Vas v Ljubljani očaruje o jednakih prilikah tisti klasični „âbèr“, tukaj ob Adriji pa preblaženi naš „si, si“, pa smo „bot“!

No, reči smemo, da si je vrli Tržaški „Sokol“ z včeranjo maskarado kaj vzgledno osvetlil mlado svoje lice, kar je tem večjega priznanja vredno, ker tukaj mu neso razmere toli ugodne, kakor v Vas v opevanem središči Slovenije, kjer je „Sokol“ zdaj cvet društvenega življenja. In tako protira ideja sokolstva iz osrčja naše razkosane domovine na

njene skrajne meje, odkoder mu zopet donaša nove gorkote. Tudi tukaj v Trstu se vidi, da je delaven, energičen in podjeten starosta duša Sokolskega društva, kar je Ljubljanskemu „Sokolu“ gosp. Ivan Hribar, to je „Sokolu“ Tržaškemu g. Makso Cotič! Slava jima!

Tudi v naši okolici smo imeli ta predpost lepe narodne veselice. V nedeljo dne 1. februarja na Opčinah, na Svetinco v Sežani, na pustno nedeljo v Proseku in v Nabrežini. Kakor vidite, Primoreci imamo navzlic prehudi letošnji zimi še ipak dokaj vroče — narodne krv!

Vreme, katero so je včeraj nekoliko oblažilo, obeta nam milejših dnij. Pa je tudi že skrajni čas, kajti po trimesečnem počepanju na razkajenih ognjiščih treba vzeti v roke „fovč“ (vinjak) in „pikan“ (motiko) in k temu Bog daj srečo! V. H.-Z.

Iz Cerknica 11. februarja.. [Izv. dopis.] Letošnji predpostni čas, kateri nam je bil tako na kratko odmerjen, je skoro prošel. Vsaka čitalnica ali bralno društvo, hoteč prirediti svojim udom in neudom kak zabaven večer, morala se je požuriti. Tudi naša čitalnica ni zaostala za drugimi sovrticami, kajti priredila nam je dve veselici — seveda le s tombolo in plesom. Prva veselica, dne 18. januarija ni bila baš mnogobrojno obiskana, a bila je toliko bolj prijetna. Ne budem sicer trdil, da smo imeli Bog ve koliko zabave, ali lahko rečem, da smo prebili — za sedanje okolnosti — še precej prijeten družbinski večer. — Druge veselice, dne 2. februarja; ki je bila ob jednem maskarada, udeležilo se je občinstvo v večjem številu. Ako ravno pa je bilo mnogo odličnega občinstva zbrane, ni bilo one živahnosti, onega prostega gibanja, katero pristuje maskaradi. Izmej mask opazovali smo nekatere v istini prav lepe. Nekaj pa mi je omeniti, kar v Cerknici močno pogrešamo. Manka nam namreč petja. Koliko bolj prijetnejši bi bil večer, ko bi se čula mej plesnimi točkami tudi kakšna pesmica. Ako je pa celi večer vedno le tih, torej se človek, posebno pa oni, ki ni plesalec, kmalu naveliča. Res je, da bodo nekateri rekli, da nam manka moči. Istina je pa tudi, da do sedaj še nikdo ni učen iz neba padel in da mora človek biti zadovoljen s tem kar ima. Seveda opernih pevcev nemamo tukaj, pač pa bi se dobili nekateri dobrí pevci. Treba je pa potruditi se, kajti ako bodo vsakdo le pri gorki peči sedel in se za družega ne brigal — torej bodo še dolgo imeli veselice brez petja. No, upajmo pa — saj upanje ni prepovedano da nam bode pri prihodnji veselici čitalnica vendar kakovo petje ali kako dramatično predstavo preskrbela. —

Govoreč o našem domačem življenji, naj mi bode dovoljeno še neko posebnost omeniti. Čudno se mi namreč zdi, da ima tukajšnji g. dekan navado (?); ljudi raz leco psovati, kakor bi bili njegovi podložniki. Kaj tacega nesem še nikoli slišal in bi tudi sedaj ne veroval, da se nesem na svoje oči in ušeza prepričal. V nedeljo, dne 8. t. m., stal je nekdo — naj bude kdor hoče — na koru tik orgel. Gosp. dekan, komaj na leco prisedel, zarohni nad njim: „Kaj pa ti stojiš tam na koru, kakor v kaki krčmi! Dotičnik seveda nikakor ni vedel, da se to njega tiče. Kako tudi — ? Ko pa se začne g. dekan še nadalje nad njim spodikavati ter celo s prstom nanj kazati, ko vidi, da vsi ljudje, čudeč se nanj gledajo — obrnil se je ter odšel, ako ni hotel postati povod splošnemu smehu. Gosp. dekanu bi na tem mestu najprej povedal, da dotična oseba ž njim še nikoli ni krav pasla. — Komentara menda ni potreba. — Nerad razpravljam take stvari na tem mestu, ali ako posmislimo, da, če je g. dekanu dovoljeno raz leco psovati človeka, pred vsem svetom liki kacega razbojnika, torej si smem tudi jaz dovoliti tukaj svoje mnenje izreči. Menim, da dotična osoba že toliko razume, da ve, kako se jej je vesti, bodisi v cerkvi ali pa kje drugod ter da nikakor ne potrebuje, do bi mu g. dekan v cerkvi pojasnila v tej zadevi dajal. Tu ni, da bi se izgovarjal, da se mu je zareklo, kajti bilo je oblačuo in luna, katera nekaterim ljudem škoduje, takrat ni sijala. Kar se pa tega tiče, da dotičnik po dekanovem mnenju slab izgled daje s tem, da mej mašo stoji, namesto da bi se uselil ali kaj, — bodi g. dekanu zopet povedano, da, ako je njemu dovoljeno na leci nasslanjati se na vse mogoče načine, je komu drugemu tudi dovoljeno stati ali usesti se.

Nočem dalje razmotriti te stvari. Dovolj bodi za sedaj to, da g. dekan ta pot ni na pra-

Prebivalstvo Ljubljansko po občevalnem jeziku.

Doba	Mestni oddelki	Občevalni jezik								Prebivalstvo sploh			
		svetovski	nemški	češki	laški	hrv.-srbski	poljski	russinski	rumunski				
31. decembra 1890. leta.	Šolski oddelek	3316	535	18	35	2	—	—	—	105	4011		
	Šentjakobski oddelek	5367	839	27	15	1	2	—	—	155	6406		
	Dvorni oddelek	6628	1679	53	77	11	10	2	—	250	8710		
	Železniški oddelek	5957	1538	23	19	4	—	—	—	233	7774		
	Skupina predkrajev	1397	21	2	2	—	—	—	—	11	1433		
	Aktivno vojaštvo	1535	515	56	19	9	1	1	—	35	2171		
		Sploh . . .		24200	5127	179	167	27	13	3	789	30505	
31. dec. 1880		Sploh . . .		18845	5658	136	172	5	7	—	1	1460	26284

* Prebivalci, ki v Dolitaviji nemajo svojega domačinstva in zategadelj po predpisih o ljudskem popisovanju pri občevalnem jeziku ne smejo biti upoštevani.

— (K ljudskemu štetju.) Tretji (dvorni) oddelek Ljubljanskega mesta šteje 8710 prebivalcev, ki se tako-le razdelijo:

Ulice, trgi i. t. d.	Število lis.	Število strani	Absolutno prebivalstvo				31. dec. 1890.	31. dec. 1880.		
			m.	ž.	sploh					
Beethovne ulice .	3	8	60	25	85	70				
Na bregu	10	59	162	173	335	267				
Pri brvi	1	1	3	2	5	6				
Cerkvene ulice . . .	13	31	53	80	133	128				
Cojzova cesta	3	13	22	25	47	39				
Črevljarske ulice . .	3	15	31	37	68	71				
Dvorni trg	1	4	15	15	30	34				
Emonska cesta . . .	9	63	100	140	240	158				
Fran Josipova cesta .	6	38	81	113	194	156				
Gledališka stolba . .	2	6	11	24	35	19				
Gledališke ulice . . .	8	40	89	122	211	216				
Gosposke ulice . . .	16	114	222	343	565	546				
Gradaške ulice . . .	8	33	72	93	165	159				
Gradišče	15	112	227	315	542	463				
Hilšerjeve ulice . . .	5	25	35	45	80	105				
Pred igriščem	2	4	12	16	28	34				
Igriske ulice	4	22	30	52	82	28				
Kladezne ulice	19	57	77	108	185	182				
Knafflove ulice . . .	2	8	13	21	34	8				
Kolezijske ulice . . .	18	41	62	92	154	126				
Kongresni trg	13	62	132	334	466	476				
Konjušne ulice	7	30	47	96	143	46				
Pred konjušnico . . .	9	15	20	43	63	55				
Krakovske ulice . . .	23	56	94	136	230	212				
Krakovski nasip . . .	11	49	85	118	203	176				
Križevniške ulice . . .	9	61	116	153	269	261				
Križevniški trg	4	19	43	51	94	79				
Cesta na Loko	9	27	50	81	131	114				
Marijin trg	6	11	62	27	89	97				
Cesta v mestni Log .	19	45	92	111	203	168				
Na mirji	2	2	6	9	15	3				
Nunske ulice	2	5	7	13	20	22				
Opekarska cesta . . .	36	105	240	256	496	80				
Preširnov trg	2	11	28	38	66	62				
Razpotne ulice	2	7	12	21	33	24				
Rečne ulice	3	9	14	22	36	23				
Rimska cesta	19	153	353	426	779	557				
Cesta na Rožnika . . .	2	2	8	9	17	3				
Salendrove ulice . . .	3	11	28	31	59	55				
Slonove ulice	29	34	85	103	188	179				
Soteska	4	21	45	58	103	90				
Selenburgove ulice .	5	30	52	80	132	117				
Trnovske ulice	17	33	75	101	176	181				
Trnovski pristan . . .	4	14	21	36	57	36				
Tržaška cesta	27	132	305	390	695	472				
Turjaški trg	8	43	90	142	232	230				
Vegove ulice	7	57	128	140	268	237				
Vogelne ulice	3	5	8	9	17	19				
Vrtne ulice	4	6	7	13	20	16				
Zagata	1	1	2	3	5	5				
Židovska steza	3	16	43	47	90	68				
Židovske ulice	5	21	38	59	97	91				
Sploh . . .		446	1787	3713	4997	8710	7069			

— (Vilace saričinje udove Štefanije v Jki-Opatiji) se bode začela v kratkem graditi, ker se je te dni sklenila definitivna kupna pogodba zemljišča, obsezočega 12 000 kv. sežnjev na tako zvani „punta Palovac.“ Lega je prekrasna.

— (Korso na Reki.) Tudi na Reki bil je na pustni torek prav sijajen in živahen korso. Udeležila se ga je cesaričinja udova Štefanija, nadvojvodinja Marija Josefa, nadvojvoda Oton, vsa v Opatiji bivajoča aristokracija in skoro vsi ostali v Opatiji bivajoči tuji.

— (Prvi maj.) Kakor se poroča nememu Dunajskemu listu iz delavskih krogov, je avstrijsko delavstvo definitivno odločeno, da se praznuje prvi maj, akopram se je socijalno-demokratična frakcija v nemškem državnem zboru izrekla, da bi se ne praznoval prvi maj, nego prva nedelja v maju kot delavski prazoik.

— (Na smrt obsojenega) je bila v Belovaru nekdanja gospodarica umorjenega 80 letnega pravoslavnega duhovnika Popravka, imenom Soka Turšinac. Obsojena je starega moža zadušila, potem pa mrtvo truplo s petroljem polila in začala.

— (Slovenska čitanka za drugi razred srednjih šol.) Sestavil in izdal dr. Jakob Sket, c. kr. profesor. II. Cena 80 kr. V Celovcu 1891. Tiskala in založila tiskarna družbe sv. Mohorja. To 200 strani obsežno knjigo sestavil je g. dr. Sket po istih načelih, kakor čitanko za prvi razred srednjih šol. V uvodu piše g. pisatelj mej drugimi: Gledé na vsebino sem se v prvi vrsti oziral na pripovedno in zabavno berilo, bodisi v pesniški, bodisi v prozaični obliki; zlasti národnim pravljicam in pripovedka m v vezani in nevezani besedi sem odločil več prostora, nego je bilo do sedaj navada v takih čitankah. Vysakemu je znano iz lastne izščasnje, da mladini na ti stopinji pravljice, kolikor povestice, pesni in humoreske najbolj ugajajo. Zraven pripovednega gradiva podaje knjiga več poučnih sestavkov iz stare zgodovine, posebno grške in rimske, ter ima lepo število prirodostnih spisov, ki so tako odbrani, da se naslanjajo na domače živiljenje. Pripovedni in poučni spisi se vrstijo kolikor mogoče vzporedno z drugimi učnimi predmeti ter so po vsebini v zvezi mej seboj. Sledijo pa sestavki tako drug drugemu, da se menjavajo redno pesni in prozaični spisi. Pesniška tvarina je tako razvrščena, da pesni o prirodi in njenih prikaznih odgovarjajo raznim letnim časom, kakor sledijo po vrsti v šolskem letu; druge pa so zopet v ozki zvezi z učno tvarino ter imajo po tem takem že svoje odkazano mesto.

— (Nova pošta.) V nedeljo otvoril se nova pošta v Studenicah v Dravinjski dolini. Zvezo bodo imela s pošto v Makoljah in v Poljčanah.

— (Volkovi) klatijo se okoli Majšberka v Dravinjski dolini. Videli in sledili so jih že na več krajih.

— (Veselica pevskega društva „Hajdrih“ na Prosek) se je zvršila prav lepo in zaključila dostojno vrsto predpustnih veselic okoličanskih pevskih društev. „Edinost“ pozdravlja z veseljem nov, svež, dobrodejen duh, ki veje po okolici, neko živahnost, ki se je dozdaj pogrešala. Petje in deklamacija, vse vršilo se je prav povoljno, in so se morale vse pevske točke poslavljati. Tudi igra „Poštana dekllica“ igrala se je prav dobro. Slava vremenu vodstvu društva!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Velikovec 13. februarja. Zmaga naša! Gross, Kriegl, Messner, Premru, Škofic izvoljeni kot volilni možje. Mogoče tudi šesti, Morič od sv. Marjete.

Celovec 13. februar. Slovenska stranka na skrajni meji v Šmarjeti sijajno zmagala. Naša zmaga tudi v Tinjah in Beli, skupaj 13 zanesljivih volilnih mož! Po hudem boji pričobljene sta za nas prvi dve važni postojanki. Občini Šmarjeta in Tinje sta bili do sedaj vedno

Peterburg 13. februarja. Kakor v livonski guberniji, tako je sedaj tudi vsem mestnim upravam v Kurlandiji zaukazana raba ruščine.

London 12. februarja. Dillon in O'Briena so pri prihodu v Folkestone zaprli.

Razne vesti.

* (Lakota v Črnigori.) Huda zima in pa brezkončni snežni zameti prinesli so veliko bedo v Črnigoro. Vsa dežela je na meter visoko s snegom pokrita, in v nekaterih krajih ljudje faktično mró od glada. Promet je pretrgan in celo na Cetinju je pomankanje živil. Zadnji teden meseca januvarja morale so se celo najbogateje rodline glavnega mesta zadovoljiti s subim kruhom. Vlada poslala je v Kotor posebno ekspedicijo po živila, ki si je z velikimi težavami prerila pot s snežnim plugom. Draginja je na Cetinji grozna.

* (Statistika o hripi.) Naše ministerstvo notranjih zadev izdalo je na prošnjo Pariske medicinske akademije statistiko o bolnikih, ki so lansko leto oboleli na hripi. Ta bolezen se je pojavila v Avstriji meseca novembra 1889 ter je trajala do konca januvarja lanskega leta, v nekaterih krajih pa do konca aprila. Po podatkih službene statistike zdravilo se je lani po lečnikih 930.478 oseb boljih na hripi. V mnogih slučajih pa se zdravnika pomoč niti zahtevala ni, tako da se sme trditi, da je več nego jeden milijon ljudij imelo hripi v Avstriji v preteklem letu. Umrlo jih je vsled hripe v Avstriji lani 2823, na Dunaju pa 338.

* (Nova reforma nemškega cesarja.) Nemške novine govore o nekem novem predstoječem manifestu nemškega cesarja proti "preveliki in neredko pohujljivi zapravljivosti" nekaterih dijaških korporacij na nemških vseučiliščih. Nemški cesar razjasnuje v tem manifestu dijakom, kako slabo upliva ta njibova razsipnost na siromašne njih tovariše, ki mnogo trpe vsled pomankanja materialnih sredstev. Oni, da dajejo s takim načinom socijalistom orodje, da dosežejo svoje namene in z organizacijo raznih klubov ustvarajo jez mej različnimi razredi družbe, katere bi baš bilo treba bolje zdiniti.

* (Električna razsvetljava v Londonu.) Lordmajor položil je pretekl teden temeljni kamen podzemski pripravi za električno razsvetljavo Londona. Čez nekoliko mesecev bode City razsvetljena s 1410 električnimi svetilkami, ki bodo dajale dvajsetkrat večjo svitobo, nego sedanje plinove. Stroški za električno razsvetljeno Londona znašali bodo na leto 20.000 funtov šterlingov.

* (Hripa v Italiji.) Kakor poročajo listi iz Milana, prikazala se je huda hripa v Padovi.

* (Na smrt odsodilo) je te dni Sarajevsko okrožno sodišče štiri razbojnike, ki so lani napali in oropali necega delavca.

* (Huda zima v Italiji.) V gornji Italiji je letos izredno hud mraz. Navadne javne pustne veselice so se vsled tega morale opustiti. V Abruci zapadel je sneg prav na visoko. V Siciliji mede in je vlak iz Palerme v Catanijo imel 8 ur zamude zarad snežnih zametov!

* (Dedič sedmih milijonov — življenja sit.) V Thononu v Savoiji ustretil se je neki angleški turist Charles Pratt. V zapuščenem pismu izjavil je, da je nedavno podedoval sedem milijonov, ki so ga tako vznemirjali in motili v dosedanjih skromnih običajih življenja, da se je raje usmrtil. Pač čuden uzrok samomoru in dokaz, da bogastvo jedino človeka ne stori srečnega.

Trajni zdravilni uspeh. Pri bolestnem protinu, revmatičnih bolečinah v hrbtni, udih in členkih se z velikim uspehom rabi Moll-ovo "Francosko žganje s soljo". Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpoložja po poštnem povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvor. začložnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po delželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (4-2)

Piccoli-jeva esenca za želodec
je želodec krepčujoče, razmehčujoče, zlato žilo (hemoroide) in gliste odpravljaljoče zdravilno sredstvo. Steklonica 10 kr. 2 (80-3)

"LJUBLJANSKI ZVON"
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.80; za četrto leto gld. 1.15.
Lotrijne srečke 11. februarja.
V Pragi: 19, 54, 61, 80, 53.

Tulci:

12. februarja.

Pri **Mallči**: Rossmanith, Kraut, Steinmakler, Miška z Dunaja. — Kopper iz Zwicksa.

Pri **Slonu**: Heymaier, Plaškowitz z Dunaja. — Rainer iz Lienca. — Schmidt iz Elberfelda. — Debeljak iz Predvora. — Eisenstätter iz Schläminga. — Pokorný iz Celja. — Rector iz Lipškega. — Retlisch, Schäffer iz Beljaka. — Schick iz Flinskirchha. — Maherdič iz Sežane. Martin Norimberka. — Siegl iz Schönberga. — Žnidarič iz Sarajeva. — Rome iz Naklega.

Pri **avstrijskem cesarju**: Wadnov iz Postojino.

Pri **barvaskem dvoru**: Kautz iz Ljubljane. — Strämle iz Beljaka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Vrančič iz Metlike. — Winkler iz Dolenskega. — Regelj s soprogom iz Tržiča. — Felle z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

11. februarja: Cecilia Švigel, kuvarica, 62 let, Frančiškanske ulice št. 6, za jetiko.

12. februarja: Julijana Höngmann, brevijarjeva hči, 4 dni, Poljanska cesta št. 35, za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moč krina v mm.
12	7. zjutraj	743.2 mm.	-10.0°C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	740.0 mm.	-2.0°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.8 mm.	-5.0°C	sl. svz.	d. jas.	

Srednja temperatura -6.1°, za 8.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 13. februarja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	danес
Papirna renta	gld. 92.15	— gld. 92.25
Srebrna renta	92.05	— 92.15
Zlata renta	109.85	— 109.90
5% marečna renta	119.05	— 101.70
Akcije narodne banke	988 —	989 —
Kreditne akcije	307.50	— 308.25
London	114.30	— 114.30
Srebro	—	—
Napol.	9.06	— 9.07
C. kr. cekini	42	— 5.42
Nemške marke	56.10	— 56.10
4% državne srečke iz 1. 1854	259 gld.	181 gld. 50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100.	182
Ogerska zlata renta 4%	—	104 — 80
Ogerska papirna renta 5%	—	100 — 95
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121 —
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	—	113 —
Kreditne srečke	100 gld.	182 — 75
Eduardove srečke	10	20 — 50
Akcije anglo-avstr. banke	120	165 — 80
Transway-drustv. velj. 170 gld. a. v.	221	— 25

Vsek slovenski gospodar,

Kmetovalce s prilogom "Vrtnar", pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani, katera mu depošije prvo številko brezplačno in iz katere more sprevideti, da je list neophodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (60-12)

Lekarna
"Pri zlatem državnom jabelku".

Kri čistilne kroglice,

poprej univerzalne kroglice imenovane, znano, lahko čistilno domače sredstvo.

Teh kroglic velja: I škatljica s 15 kroglicami 21 kr., I zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi proti povzetju 1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, velja s poštnino prost pošiljatvijo vred: 1 zavoj kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj, nego 1 zavoj se poslati ne more)

Prosí se, da se izrecno "J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice" zahtevajo in se pazi na to, da ima napis na pokrovu slednje škatljice imenski počrk J. Pserhofer-ja, kakeršen je na navodilu, kako se rabijo, in sicer v rudeči pisavi.

Ozeblinski balzam J. Pserhofer-ja. 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljatvijo 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 lonček 1.20.

Prašek proti potenu nog, cena škatljice 50 kr., s frankovano pošiljatvijo 75 kr.

Balzam za gušo, 1 steklenica 40 kr., s frankovano pošiljatvijo 65 kr.

Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi vse tu in inozemske farmacevtične specijalitete, objavljene v avstrijskih časopisih, in se vsi predmeti, ki niso baš v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe. — Pošiljatve po pošti se najhitreje izvršujejo proti predpošiljatvi denarja, večje pošiljatve tudi proti povzetju zneska.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština mnogo nižja, nego pri pošiljatvah s povzetjem. (851-12)

Restavracija v hotelu „Pri Slonu“.

Jutri v soboto dne 14. februarja t. l.

VOJAŠKI KONCERT

godbe c. in kr. 17. pešpolka baron Kuhn.
Začetek ob 8. uri. Ustopenina 30 kr.

V prostoru je nova in popolnoma izvrstna ventilačija tako, da je popolnoma brez dima in je v njem jako prijetno bivanje. Za mnogobrojni obisk priporoča se uljudno (107)

Ivan Hafner, restavrator.

Vsprejme se vesten in marljiv

kopektor

zmožen pravilnega slovenskega jezika.

Ponudbe, opremljene z dokazi zmožnosti, naj se blagovolijo pošiljati

do 20. februarja t. l.

upravnemu "Slovenskemu Narodu".

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-

teri teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pantiveka znaten kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer žnjim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan ne-

znatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajede in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (179-48)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZO-E-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

I, Singerstrasse

št. 15,

na Dunaji.

J. PSERHOFER-JA

poprej univerzalne kroglice imenovane, znano, lahko čistilno domače sredstvo.

Teh kroglic velja: I škatljica s 15 kroglicami 21 kr., I zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljatvi proti povzetju 1 gld. 10 kr.</